

2010 scheme

QP CODE :103003

Reg. No.

**First Professional BAMS (Part I) Degree Supplementary Examinations
March (November), 2020**

Sanskrit - Paper II

Time: 3 Hours

Total marks:100

- Answer all questions to the point neatly and legibly • Do not leave any blank pages between answers • Indicate the question number correctly for the answer in the margin space
- Answer all parts of a single question together • Leave sufficient space between answers

1. व्याख्यात (10)
 - * आकाशस्य यथा नान्तः सुरैरप्यवगम्यते ।
तद्वत् आरोग्यदानस्य नान्तो वै विद्यते क्वचित् ॥
 - * आरोग्यं भास्करात् इच्छेत् धनम् इच्छेत् हुताशनात् ।
बुद्धिं महेश्वरात् इच्छेत् मुक्तिम् इच्छेत् जनार्दनात् ॥
 - * गुणाश्च षट् मितभुक्तं भजन्ते अरोग्यमायश्च बलं सुखं च ।
अनाविलं च अस्य भवत्यपत्यं न चैनम् आद्यनमिति क्षिपन्ति ॥
 - * अन्नात् भूतानि जायन्ते जातानि अन्नेन वर्धन्ते ।
अद्यते च अत्ति च भूतानि तस्मात् अन्नं तदुच्यते ॥
2. टिप्पणीः लिखत । (10)

वायव्यं स्नानम्, व्यायामः, स्वादु भोजनम्
सद्यः प्राणकराणि षट्, त्रीणि रत्नानि
3. अर्थम् उक्त्वा स्ववाक्येषु योजयत । (10)

साकम्, विना, विषम्, परिश्रम
4. सन्दर्भम् उक्त्वा आशयं विशदयत । (10)

केन् मार्गेण गच्छामः?
कामार्तेन अथ मर्त्तेन द्रष्टः स्वप्नः निरर्थकः ।
बाह्यः क्षणेन भवतीति विचित्रमेतत् ।
शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ।
राजद्वारे श्मशाने च यः तिष्ठाति स बान्धवः
5. ग्रन्थोक्तरीत्या विशदयत । (5)

प्राणायामविज्ञानीयम् ।
6. सूचितकथां लिखत । (5)

सिंहकारकमुखब्राह्मण कथा

(P T O)

7. ग्रन्थोक्तरीत्या वर्णयत । (5)
आयुर्वेदस्य अष्टौ अङ्गानि
8. सन्दर्भम् उक्त्वा आशयं विशदयत । (5)
यदन्नं भक्षयेत् नित्यं जायते तादृशी प्रजा ।
तन्मूलो रोगसङ्घातः तत् विनाशात् विनश्यति ।
9. विभागान् निर्दिशत । (5)
स्नाननि, दानातन
10. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायाम् उत्तरयत । (5)
अजीर्णे किं भेषजम्?
कः शुचित्वेन वर्तते?
कः धर्मः?
किं सौख्यम्?
विष्णुशर्म किं राचितवान्?
11. रूपाणि लिखत । (5)
वदति, पठिष्यति
12. रूपाणि लिखत । (5)
जल शब्दः
13. विग्रहवाक्यं कुरुत । (5)
नखभिन्नः, उपराजम्, अर्थधर्मो, गजाननः, नवरत्नम्
14. यथोचितम् योजयत । (5)
लघुत्रयी – रोगहेतुः
शौचम् – शीर्यते इति
धातवः – पञ्चविधम्
शरीरम् – माधवनिदानम्
विषमाशनम् – सप्त
15. अर्थम् लिखत । (5)
वपुः, आमयः, आपः, अनुबन्ध, म्रगया
16. प्रयोगं विपरिणमयत । (5)
सः शालां गच्छति ।
आतुरेण पथ्याहारः स्वीक्रियते ।
बालकः श्लोकं लिखति ।
अहम् आयुर्वेदम् पठामि ।
वैद्येन औषधं दीयते ।